

Atspausdinta iš e-seimas.lrs.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR RUMUNIJOS VYRIAUSYBĖS

SUTARTIS DĖL INVESTICIJŲ SKATINIMO IR ABIPUSĖS APSAUGOS

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Rumunijos Vyriausybė, toliau vadinamos „Susitariančiosiomis Šalimis“, siekdamos intensyviai bendradarbiauti abiem Valstybėms naudingomis sąlygomis, ketindamos sudaryti ir palaikyti palankias sąlygas vienos Susitariančiosios Šalies investicijoms kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje,

pripažindamos poreikį skatinti ir apsaugoti užsienio investicijas, siekiant puoselėti abiejų Valstybių ekonominę gerovę,

s u s i t a r è:

1 straipsnis Sąvokos

Šioje Sutartyje:

(1) Sąvoka „investitorius“ reiškia:

(a) (i) Lietuvos Respublikos atžvilgiu – fizinis asmenis, kurie pagal Lietuvos Respublikos įstatymus laikomi Lietuvos Respublikos piliečiais, bei asmenis be pilietybės, nuolat gyvenančius Lietuvos Respublikos teritorijoje;

(ii) Rumunijos atžvilgiu – fizinis asmenis, kurie pagal Rumunijos įstatymus laikomi jos piliečiais;

(b) bet kurį ūkio subjektą, įskaitant bendroves, korporacijas, verslo asociacijas ir kitas organizacijas, kuris yra įsteigtas ar kitaip tinkamai organizuotas pagal Susitariančiosios Šalies įstatymus ir turi savo buveinę bei vykdo ekonominę veiklą tos pačios Susitariančiosios Šalies teritorijoje;

(c) bet kurį ūkio subjektą ar organizaciją, įsteigtą pagal bet kurios trečiosios valstybės įstatymus ir tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamą Susitariančiosios Šalies fizinių asmenų, nurodytų šios dalies (a) punkte, ar ūkio subjektų, turinčių savo buveinę Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

(2) Sąvoka „investicijos“ apima bet kurios rūšies turtą ir ypač, nors ne visada, apima:

(a) kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą, taip pat bet kurias kitas teises in rem, tokias kaip servitutai, hipoteka, turto areštas, užstatai;

(b) akcijas, nuosavybės dalis ar kitas dalyvavimo įmonėje formas;

(c) pretenzijas į pinigus ar teises į bet kurią ekonominę vertę turinčią veiklą;

(d) intelektualinės ir pramoninės nuosavybės teises, tokias kaip autorinės teisės, patentai, pramoniniai modeliai ar pavyzdžiai, prekių ženklai, know-how ir goodwill, taip pat kitos panašios teisės, pripažintos Susitariančiųjų Šalių įstatymais;

(e) koncesijas pagal vietinius įstatymus, įskaitant koncesijas gamtinių išteklių žvalgybai, gavybai ar eksploatavimui, taip pat visas kitas teises, suteiktas įstatymu, kontraktu arba valstybės organų teisėtu sprendimu.

Bet koks investuoto ar perinvestuoto turto formos pakeitimas, atliktas pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje atlikta investicija, įstatymus, neturi įtakos investicijos traktavimui.

(3) Sąvoka „pajamos“ reiškia iš investicijų gautas sumas ir ypač, nors ne visada, apima pelną, dividendus, palūkanas, pajamas iš kapitalo padidėjimo, autorinius ar kitus honorarus.

(4) Sąvoka „teritorija“ reiškia:

(i) Lietuvos Respublikos atžvilgiu – Lietuvos Respublikos teritoriją, įskaitant teritorinę jūrą ir bet kuriuos jūros ar povandeninius plotus, kuriuose pagal tarptautinę teisę Lietuvos Respublika gali naudotis jūros dugno, žemės gelmių ir gamtinių resursų tyrinėjimo, eksploatacijos ir saugojimo teisėmis;

(ii) Rumunijos atžvilgiu – Rumunijos teritoriją, įskaitant jos teritorinę jūrą ir išimtinę ekonominę zoną, kurioje Rumunija pagal jos vidaus įstatymus ir tarptautinę teisę naudojami suverenitetu, suverenomis teisėmis ar jurisdikcija jūros vandenyse, jūros dugne ar žemės gelmėse esančių gamtinių, biologinių ir mineralinių resursų tyrinėjimo ir eksploatacijos atžvilgiu.

2 straipsnis Skatinimas, leidimas investuoti

(1) Kiekviena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje, kiek įmanoma, skatina kitos Susitariančiosios Šalies investicijas ir leidžia investuoti pagal savo įstatymus ir tvarką.

(2) Susitariančioji Šalis, leidusi investuoti jos teritorijoje, pagal savo įstatymus ir tvarką suteikia su investicija susijusius būtinus leidimus, tame tarpe investitoriaus pasirinkimu samdant vadovaujantį ir techninį personalą nepriklausomai

nuo pilietybės.

3 straipsnis

Apsauga, traktavimas

(1) Kiekviena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje saugo kitos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijas, atliktas pagal jos įstatymus ir tvarką, ir netaiko nepagrįstų ar diskriminacinių priemonių tokių investicijų valdymui, išlaikymui, naudojimui, pasinaudojimui, plėtimui, pardavimui ar likvidavimui. Skyrium imant, kiekviena Susitariančioji Šalis ar jos kompetentingi organai suteikia būtinus įgaliojimus, minimus šios Sutarties 2 straipsnio 2 dalyje.

(2) Kiekviena Susitariančioji Šalis užtikrina sąžiningą ir lygiateisį kitos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijų traktavimą savo teritorijoje. Šis traktavimas neturi būti mažiau palankus, negu kiekvienos Susitariančiosios Šalies suteikiamas savo investitoriams savo teritorijoje pagal tos Susitariančiosios Šalies įstatymus ir tvarką ar negu suteikiamas bet kurios trečiosios valstybės investitorių investicijoms tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jeigu pastarasis traktavimas yra palankesnis.

(3) Didžiausio palankumo statusas negali būti aiškinamas taip, kad įpareigotų Susitariančiąją Šalį teikti kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams ir jų investicijoms pranašumus, teikiamus dėl bet kokių esamų ar būsimų muitų sąjungų, ekonominių sąjungų ar laisvos prekybos zonų, ar kitų regioninio ekonominio bendradarbiavimo formų, kurių nare kiekviena Susitariančioji Šalis yra ar gali tapti. Taip pat toks traktavimas nebus siejamas su bet koku pranašumu, kurį Susitariančioji Šalis suteikia trečiosios valstybės investitoriams remdamasi susitarimu dėl dvigubo apmokestinimo ar kitais dvišaliais susitarimais mokesčių klausimais.

4 straipsnis

Laisvas pervedimas

(1) Kiekviena Susitariančioji Šalis, kurios teritorijoje atliktos kitos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijos, be nepagrįsto atidėliojimo užtikrina tiems investitoriams susijusių su šiomis investicijomis mokėjimų laisvą pervedimą, o ypač:

- (a) pajamų pagal šios Sutarties 1 straipsnio 3 dalį;
- (b) sumų, susijusių su paskolomis ar kitais įsipareigojimais, prisiimtais kontraktais dėl investicijų;
- (c) įplaukų, gautų visiškai ar dalinai pardavus, nusavinus ar likvidavus investiciją;
- (d) kapitalo bei papildomų sumų investicijoms remti ir plėsti;
- (e) kompensacijos pagal šios Sutarties 5 straipsnio nuostatas;

(f) vienos Susitariančiosios Šalies fizinių asmenų, nurodytų 1 straipsnio 1 dalies (a) punkte, kuriems ryšium su investicijomis pagal kitos Susitariančiosios Šalies įstatymus ir tvarką suteikta teisė dirbti tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, uždarbių.

(2) Jeigu kitaip nesusitariama su investitoriumi, tai pervedimai atliekami laisvai konvertuojama valiuta pagal pervedimo dieną vykdomiems sandoriams galiojantį valiutos keitimo kursą.

5 straipsnis

Nuosavybės teisių atėmimas, kompensacija

(1) Nė viena iš Susitariančiųjų Šalių tiesiogiai ar netiesiogiai nesiima ekspropriacijos, nacionalizacijos ar bet kurių tokio pat pobūdžio ar poveikio priemonių prieš kitos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijas, jeigu tokios priemonės nėra taikomos įstatyme numatytais visuomeniniais tikslais, nediskriminaciniu pagrindu ir įstatymų nustatyta tvarka, su sąlyga, kad bus įtvirtintos nuostatos, pagal kurias bus efektyviai ir adekvačiai kompensuojama. Tokios kompensacijos dydis turi atitikti nusavintų investicijų rinkos vertę, buvusių prieš pat ekspropriaciją arba prieš tai, kai apie tokią ekspropriaciją tapo viešai žinoma, ji išmokama neatidėliojant. Į kompensaciją įeina palūkanos nuo eksproprijavimo dienos, apskaičiuotos pagal LIBOR kursą. Kompensacija bus veiksmingai realizuojama ir laisvai pervedama.

Investitoriai, kurių turtas eksproprijuojamas, turi teisę nedelsiant kreiptis į ekspropriaciją vykdančios Susitariančiosios Šalies juridines ar administracines institucijas, kad būtų nustatyta, ar tokia kompensacija atitinka šio straipsnio sąlygas ir eksproprijuojančios Susitariančiosios Šalies įstatymus.

(2) Vienos Susitariančiosios Šalies investitoriai, kurių investicijos kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje patyrė nuostolių dėl karo, ypatingosios padėties, sukilimo, maišto ar kitų panašių įvykių, kitos Susitariančiosios Šalies bus traktuojami ne mažiau palankiai negu bet kurios trečiosios valstybės investitoriai. Kiekviena tokia kompensacija turi būti išmokama nedelsiant ir laisvai pervedama.

(3) Investitoriai, minimi 1 straipsnio 1 dalies (c) punkte, negali reikšti pretenzijų pagal šį straipsnį, jeigu kompensacija jau buvo išmokėta pagal kitos investicijų apsaugos sutarties, sudarytos su Susitariančiąja Šalimi, kurios teritorijoje padaryta investicija, panašias sąlygas.

6 straipsnis **Investicijos, padarytos iki Sutarties įsigaliojimo**

Ši Sutartis taip pat taikoma investicijoms, atliktoms iki šios Sutarties įsigaliojimo kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal tos Susitariančiosios Šalies įstatymus ir tvarką. Tačiau ši Sutartis nebus taikoma ginčams, kilusiems iki jos įsigaliojimo.

7 straipsnis **Kiti įsipareigojimai**

(1) Jeigu bet kurios Susitariančiosios Šalies įstatymai leidžia traktuoti kitos Susitariančiosios Šalies investicijų investicijas palankiau negu ši Sutartis, tai bus taikomi šie įstatymai, kiek jie yra palankesni.

(2) Kiekviena Susitariančioji Šalis laikysis bet kurių kitų įsipareigojimų, kuriuos prisiėmė dėl jos teritorijoje kitos Susitariančiosios Šalies investicijų atliktų investicijų.

8 straipsnis **Subrogacijos principas**

Jei bet kuri Susitariančioji Šalis ar jos paskirta agentūra sumoka vienam iš savo investicijų pagal finansinę garantiją nuo nekomercinės rizikos, kurią ji suteikė pagal įstatymą ar teisinį sandorį investicijai kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, tai ši Susitariančioji Šalis pagal subrogacijos principą pripažins bet kokios to investitoriaus teisės ar nuosavybės perdavimą pirmajai Susitariančiajai Šaliai ar jos paskirtai agentūrai. Kita Susitariančioji Šalis turės teisę nustatyti atitinkamus mokesčius ir kitus viešus mokėjimus, kuriuos moka investitorius.

Pirmoji Susitariančioji Šalis turės teisę ginti bet kokią tokią teisę ar pretenziją tokiu pat lygiu ir su tokiais pat apribojimais kaip ir jos pirmtakas.

9 straipsnis **Ginčai tarp Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investitoriaus**

(1) Ginčams dėl investicijų tarp Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investitoriaus spręsti bus organizuojamos ginčo šalių konsultacijos, siekiant, kiek tai įmanoma, išspręsti tokį ginčą draugiškai.

(2) Jeigu tokios konsultacijos nėra organizuojamos arba konsultacijų būdu nepavyksta ginčo išspręsti per šešis mėnesius nuo prašymo jį spręsti padavimo dienos, investitorius savo pasirinkimu gali ginčą perduoti į:

- (a) Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje atlikta investicija, kompetentingą teismą; ar
- (b) Tarptautinį Investicinių Ginčų Sprendimo Centrą (ICSID) pagal Konvenciją dėl investicinių ginčų tarp valstybių ir kitų valstybių piliečių sprendimo, pasirašytą Vašingtone 1965 m. kovo 18 d.; ar
- (c) ad hoc arbitražo teismą, kuris, jeigu kitaip nesusitaria ginčo šalys, įsteigiamas pagal Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) arbitražo taisykles.

(3) Tokiu būdu, kiekviena Susitariančioji Šalis sutinka perduoti ginčą tarptautinei taikinamajai procedūrai ar tarptautiniam arbitražui. Arbitražo sprendimai yra galutiniai ir privalomi kiekvienai ginčo šaliai. Kiekviena Susitariančioji Šalis vykdys sprendimus pagal savo įstatymus.

(4) Susitariančioji Šalis, esanti ginčo šalimi, investicinių ginčų sprendimo eigoje niekada nenaudos gynybai savo imuniteto ar fakto, kad investitorius pagal draudimo sutartį gavo kompensaciją, padengiančią visą ar dalį patirtos žalos ar nuostolio.

10 straipsnis **Ginčai tarp Susitariančiųjų Šalių**

(1) Ginčai tarp Susitariančiųjų Šalių dėl šios Sutarties nuostatų interpretavimo ir taikymo bus sprendžiami diplomatiniais kanalais.

(2) Jeigu abi Susitariančiosios Šalys nesusitaria per šešis mėnesius nuo ginčo pradžios, tai, bet kuriai Susitariančiajai Šaliai paprašius, ginčas perduodamas arbitražo teismui, sudarytam iš trijų narių. Kiekviena Susitariančioji Šalis paskirs po

vieną teismo narį, o tie du teismo nariai išrinkti pirmininką, kuris turi būti trečiosios valstybės piliečiu.

(3) Jeigu viena Susitariančioji Šalis nepaskyrė savo teismo nario ir nepriėmė kitos Susitariančiosios Šalies kvietimo tai padaryti per du mėnesius, tai, paprašius šiai Susitariančiajai Šaliai, teismo narį paskirs Tarptautinio Teismo Prezidentas.

(4) Jeigu abu teismo nariai per du mėnesius nuo jų išrinkimo negali susitarti dėl teismo pirmininko paskyrimo, tai, bet kuriai Susitariančiajai Šaliai paprašius, pirmininką paskiria Tarptautinio Teismo Prezidentas.

(5) Jeigu šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais Tarptautinio Teismo Prezidentas negali atlikti šios funkcijos arba yra vienas iš Susitariančiųjų Šalių pilietis, paskyrimus atlieka Viceprezidentas, o jeigu jis negali atlikti šios funkcijos ar yra vienas iš Susitariančiųjų Šalių pilietis, paskyrimus atlieka kitas pagal vyresnybę Tarptautinio Teismo teisėjas, kuris nėra nė vienos Susitariančiosios Šalies pilietis.

(6) Jeigu Susitariančiosios Šalys nesusitaria kitaip, arbitražas pats nustato savo darbo tvarką.

(7) Kiekviena Susitariančioji Šalis padengia jos paskirto teismo nario išlaidas bei jos atstovavimo teismo procese išlaidas. Pirmininko ir likusias išlaidas Susitariančiosios Šalys padengia lygiomis dalimis.

(8) Arbitražo sprendimai yra galutiniai ir privalomi kiekvienai Susitariančiajai Šaliai.

11 straipsnis **Konsultacijos ir pasikeitimas informacija**

Bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu kita Susitariančioji Šalis turi sutikti nedelsiant surengti konsultacijas dėl šios Sutarties aiškinimo ir taikymo. Bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu turi būti keičiamasi informacija, susijusia su kitos Susitariančiosios Šalies įstatymais ir tvarka, administracine praktika ar procedūromis, ekonomine politika, kurios gali turėti įtakos šioje Sutartyje aptartoms investicijoms.

12 straipsnis **Pataisos**

Šios Sutarties sąlygos, įsigaliojus šiai Sutarčiai, gali būti keičiamos ar papildomos bet kuriuo metu Susitariančiųjų Šalių susitarimu. Pataisos įsigalioja tada, kai Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai apie reikalingų pataisoms įsigaliooti konstitucinių reikalavimų įvykdymą.

13 straipsnis **Baigiamosios nuostatos**

(1) Ši Sutartis įsigalios po 30 dienų nuo tos datos, kai Susitariančiosios Šalys praneš viena kitai, jog būtini teisiniai reikalavimai, reikalingi šiai Sutarčiai įsigaliooti, yra įvykdyti. Ji galios 10 metų. Jeigu bet kuri Susitariančioji Šalis nepateikia oficialaus pranešimo apie Sutarties nutraukimą prieš šešis mėnesius iki jos galiojimo pabaigos, Sutarties galiojimas bus laikomas pratęstu kitam 10 metų laikotarpiui.

(2) Tais atvejais, kai oficialiai pranešama apie šios Sutarties nutraukimą, investicijoms, atliktoms iki oficialaus pranešimo gavimo, 1 – 12 straipsnių nuostatos toliau galios 10 metų.

Paliudydami tai, savo Vyriausybių įgalioti asmenys pasirašė šią Sutartį.

Sudaryta Vilniuje 1994 m. kovo 8 d. dviem egzemplioriais lietuvių, rumunų ir anglų kalbomis, visi tekstai vienodos teisinės galios. Esant nesutarimui dėl interpretavimo, remiamasi tekstu anglų kalba.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

RUMUNIJOS
VYRIAUSYBĖS VARDU